CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
YVES BOT
prezentate la 23 februarie 2016 [1]

**Cauza C-117/15**

**Reha Training Gesellschaft für Sport- und Unfallrehabilitation mbH**
**împotriva**
**Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte (GEMA)**
[cerere de decizie preliminară formulată de Landgericht Köln

**(Tribunalul Regional Köln, Germania)]**

„Trimitere preliminară — Dreptul de autor și drepturile conexe în societatea informațională — Domeniul de aplicare al Directivelor 2001/29/CE și 2006/115/CE — Interpretarea noțiunii «comunicare publică» — Difuzare de emisiuni televizate în spațiile unui centru de refacere”

1. Prin intermediul întrebărilor preliminare formulate, Landgericht Köln (Tribunalul Regional Köln) urmărește să afle dacă o situație precum cea în discuție în litigiul principal, în care operatorul unui centru de refacere instalează în spațiile sale televizoare conectate la semnal de transmisie, permițând astfel pacienților săi vizionarea de emisiuni de televiziune, constituie o „comunicare publică”, în sensul articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2001 privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională [2] și al articolului 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind dreptul de închiriere și de împrumut și anumite drepturi conexe dreptului de autor în domeniul proprietății intelectuale [3], și dacă noțiunea „comunicare publică”, astfel cum a fost prevăzută de aceste două dispoziții, trebuie interpretată în mod uniform.

2. Aceste probleme sunt prezentate Curții în cadrul unui litigiu între Reha Training Gesellschaft für Sport- und Unfallrehabilitation mbH (denumită în continuare „Reha Training”), care exploatează un centru de refacere, și Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte (denumită în continuare „GEMA”), care este însărcinată cu gestiunea colectivă a drepturilor de autor în domeniul muzical în Germania, cu privire la refuzul de plată a redevențelor privind dreptul de autor și drepturile conexe aferente punerii la dispoziție a unor opere protejate în spațiile Reha Training.

3. Curtea a fost chemată deja în numeroase rânduri să interpreteze noțiunea „comunicare publică”, noțiune pentru care reține o interpretare largă. Pentru aceasta, Curtea a stabilit patru criterii de apreciere, respectiv existența unui „act de comunicare” pentru care rolul utilizatorului este inevitabil, comunicarea unei opere protejate către un „public”, caracterul „nou” al acestui public și caracterul „lucrativ” al comunicării.

1 — Limba originală: franceza.

2 — JO L 167, p. 10, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 230.

3 — JO L 376, p. 28, Ediție specială, 17/vol. 3, p. 14.

4. Prezenta cauză oferă Curții posibilitatea de a reaminti și de a clarifica jurisprudența sa în materie.

5. În prezentele concluzii, vom explica, mai întâi, motivele pentru care considerăm că noțiunea „comunicare publică” trebuie definită în raport cu aceleași criterii, fie că este prevăzută la articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29, fie la articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115.

6. Vom arăta, în continuare, motivele pentru care, într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29 și articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115 pot fi aplicate amândouă.

7. În sfârșit, vom prezenta motivele pentru care, în opinia noastră, articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29 și articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115 trebuie interpretate în sensul că o situație precum cea în discuție în litigiul principal, în care operatorul unui centru de refacere instalează în spațiile sale televizoare conectate la semnal de transmisie, permițând astfel pacienților săi vizionarea de emisiuni de televiziune, constituie o „comunicare publică”.

## I – **Cadrul juridic**

### A – *Dreptul Uniunii*

#### 1. Directiva 2001/29

8. Considerentele (9), (20) și (23) ale Directivei 2001/29 au următorul cuprins:

„(9) Orice armonizare a dreptului de autor și a drepturilor conexe trebuie să aibă la bază un nivel ridicat de protecție, deoarece aceste drepturi sunt esențiale pentru creația intelectuală. Protecția lor contribuie la menținerea și dezvoltarea creativității în interesul autorilor, artiștilor interpreți sau executanți, producătorilor, consumatorilor, culturii, industriei și publicului larg. În consecință, proprietatea intelectuală a fost recunoscută ca parte integrantă a proprietății.

[…]

(20) Prezenta directivă se bazează pe principiile și normele deja stabilite prin directivele în vigoare în acest domeniu, în special [Directiva 92/100/CEE a Consiliului din 19 noiembrie 1992 privind dreptul de închiriere și de împrumut și anumite drepturi conexe dreptului de autor în domeniul proprietății intelectuale [4], astfel cum a fost modificată prin Directiva 93/98/CEE a Consiliului din 29 octombrie 1993 [5]], și dezvoltă acele principii și norme și le plasează în contextul societății informaționale. Dispozițiile prezentei directive trebuie aplicate fără să aducă atingere dispozițiilor directivelor în cauză, cu excepția cazurilor în care prezenta directivă prevede altfel.

[…]

(23) Prezenta directivă trebuie să armonizeze într-o mai mare măsură dreptul de autor asupra actelor de comunicare publică. Acest drept trebuie înțeles în sens larg ca acoperind orice comunicare către public care nu este prezent în locul de proveniență a comunicării. Acest drept include orice transmisie sau retransmisie, de orice natură, a unei opere către public, prin cablu sau fără cablu, inclusiv radiodifuziunea. Acest drept nu ar trebui să includă nici un alt act.”

4 — JO L 346, p. 61, Ediție specială, 17/01, p. 120.

5 — JO L 290, p. 9, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 141, denumită în continuare „Directiva 92/100”.

9. Articolul 3 alineatul (1) din această directivă prevede:

„Statele membre prevăd dreptul exclusiv al autor[ilor] de a autoriza sau de a interzice orice comunicare publică a operelor lor, prin cablu sau fără cablu, inclusiv punerea la dispoziția publicului a operelor lor, astfel încât oricine să poată avea acces la acestea din orice loc și în orice moment.”

10. Articolul 12 alineatul (2) din directiva menționată prevede:

„Protecția drepturilor conexe prevăzută de prezenta directivă păstrează intactă și nu aduce în nici un fel atingere protecției dreptului de autor.”

2. Directiva 2006/115

11. Potrivit considerentului (3) al Directivei 2006/115:

„Protecția corespunzătoare, prin drepturile de închiriere și de împrumut, a operelor care fac obiectul dreptului de autor și a obiectelor protejate prin drepturi conexe, precum și protecția obiectelor prin dreptul de fixare, dreptul de distribuție, dreptul de radiodifuziune și televiziune și dreptul de comunicare publică pot fi considerate […] ca având o importanță fundamentală pentru dezvoltarea economică și culturală a Comunității.”

12. Articolul 8 alineatul (2) din această directivă prevede:

„Statele membre prevăd un drept pentru a asigura că o remunerație echitabilă unică este plătită de utilizator, atunci când o fonogramă publicată în scopuri comerciale sau o reproducere a acestei fonograme este utilizată în scopul unei radiodifuzări prin intermediul undelor radioelectrice sau pentru orice comunicare publică și că această remunerație este repartizată între artiștii interpreți sau executanți și producătorii de fonograme în cauză. În absența unui acord între artiștii interpreți sau executanți și producătorii de fonograme, statele membre pot stabili condițiile repartizării remunerației între aceștia.”

13. Directiva 2006/115 a codificat și a abrogat Directiva 92/100, referitoare la dreptul de închiriere și de împrumut. Articolul 8 din aceste două directive este identic.

B – *Dreptul german*

14. Articolul 15 alineatul 2 din Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe [Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte (Urheberrechtgesetz) din 9 septembrie 1965[6], în versiunea aplicabilă la data la care au avut loc faptele din cauza principală, are următorul cuprins:

„Autorul are […] dreptul exclusiv de a comunica publicului opera sa sub o formă nematerială (dreptul de comunicare publică). Dreptul de comunicare publică cuprinde în special:

1. dreptul de prezentare, de executare și de reprezentare (articolul 19);

2. dreptul de punere la dispoziția publicului (articolul 19a);

3. dreptul de radiodifuziune (articolul 20);

4. dreptul de comunicare prin intermediul unor suporturi vizuale sau sonore (articolul 21);

6 — BGBl. 1965 I, p. 1273.

5. dreptul de a comunica emisiuni de radio și de a le pune la dispoziția publicului (articolul 22).”

15. Articolul 15 alineatul 3 din legea menționată are următorul conținut:

„Comunicarea este publică atunci când este destinată unui număr mare de membri ai publicului. Face parte din public orice persoană care nu este legată prin relații personale de cel care valorifică opera sau de alte persoane care primesc opera sau au acces la aceasta sub o formă nematerială.”

## II – **Situația de fapt din litigiul principal și întrebările preliminare**

16. Centrul de refacere pe care Reha Training îl exploatează permite persoanelor victime ale accidentelor să beneficieze în spațiile sale de un tratament postoperator pentru a le permite refacerea.

17. Aceste spații cuprind două camere de așteptare și o sală de fitness, în care Reha Training a difuzat, în perioada iunie 2012-iunie 2013, pe televizoarele instalate aici, emisiuni de televiziune. Aceste emisiuni au putut fi vizionate, așadar, de persoanele care se aflau în centrul de refacere pentru a urma aici un tratament.

18. Reha Training nu a solicitat niciodată autorizație de difuzare din partea GEMA. Aceasta din urmă consideră că o asemenea difuzare constituie un act de comunicare publică a unor opere care aparțin repertoriului pe care îl administrează. Pentru acest motiv, a solicitat plata, pentru perioada iunie 2012-iunie 2013, a unor sume calculate pe baza tarifelor în vigoare cu titlu de daune interese.

19. Amtsgericht Köln (Tribunalul Cantonal Köln) a admis această acțiune. Reha Training a declarat apel împotriva hotărârii pronunțate în primă instanță la Landgericht Köln (Tribunalul Regional Köln).

20. Instanța de trimitere consideră, pe baza criteriilor stabilite prin jurisprudența Curții în cadrul Directivei 2001/29, că este vorba, în cauza principală, despre o comunicare publică. În plus, această instanță pornește de la premisa că aceleași criterii se aplică pentru a stabili dacă există „comunicare publică”, în sensul articolului 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115. Cu toate acestea, instanța menționată consideră că nu se poate pronunța în acest sens în urma Hotărârii SCF (C-135/10, EU:C:2012:140).

21. Astfel, în această hotărâre, Curtea a considerat că pacienții unui cabinet stomatologic nu sunt „persoane în general”. În speță, dat fiind că alte persoane decât pacienții Reha Training nu au, în principiu, acces la tratamentul acordat de aceasta, pacienții respectivi nu pot constitui „persoane în general”, ci un „grup privat”.

22. În hotărârea menționată, Curtea a considerat de asemenea că pacienții unui cabinet stomatologic constituie un număr scăzut, chiar nesemnificativ, de persoane, dat fiind că categoria reprezentată de persoanele prezente în același timp în acest cabinet este, în general, foarte redusă. Or, și categoria persoanelor reprezentate de pacienții Reha Training ar părea limitată.

23. De altfel, în Hotărârea SCF (C-135/10, EU:C:2012:140), Curtea a decis că pacienții obișnuiți ai unui cabinet stomatologic nu sunt dispuși să asculte muzică în acest cabinet, dat fiind că ar beneficia de aceasta în mod accidental și independent de dorințele lor. Or, în speță, pacienții Reha Training, care se află în camerele de zi și în sala de fitness, ar viziona de asemenea emisiuni de televiziune independent de dorințele și de alegerile lor.

24. În aceste condiții, Landgericht Köln (Tribunalul Regional Köln) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Aspectul dacă există o comunicare publică în sensul articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29 și/sau în sensul articolului 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115, trebuie apreciat întotdeauna conform acelorași criterii, și anume:

— că un utilizator, având cunoștință deplină a consecințelor actelor sale, acționează în vederea punerii unei opere protejate la dispoziția terților care nu ar avea altfel la aceasta;

— că «public» înseamnă un număr nedeterminat de potențiali beneficiari ai unei prestații, care trebuie să fie, în plus, destul de important, condiția privind caracterul nedeterminat fiind îndeplinită dacă este vorba despre «persoane în general», și nu despre persoane care fac parte dintr-un grup privat, iar printr-un «număr destul de important de persoane» se înțelege depășirea unui anumit prag minim, astfel încât un grup format dintr-un număr prea mic sau nesemnificativ de persoane afectate nu îndeplinește acest criteriu. În acest context, este necesar să se cunoască nu numai numărul de persoane care au acces simultan la aceste opere, ci și numărul de persoane care au acces succesiv la această operă;

— că este vorba despre un public nou căruia i se comunică opera, așadar un public care nu a fost luat în considerare de autorul operei atunci când a permis utilizarea prin intermediul comunicării publice, cu excepția cazului în care comunicarea ulterioară se realizează conform unei proceduri tehnice specifice, care este diferită de comunicarea inițială, și

— că nu este irelevant aspectul dacă utilizarea respectivă servește unor scopuri lucrative, dacă publicul este dispus să recepționeze această transmisie și nu «intră în contact» cu ea în mod accidental, aceasta nefiind însă o premisă obligatorie pentru o comunicare publică?

2) În cazuri similare celui din cauza principală, în care operatorul unui centru de refacere instalează în spațiile sale televizoare conectate la semnal de transmisie, permițând astfel vizionarea de emisiuni de televiziune, aspectul dacă există o comunicare publică se analizează conform noțiunii «comunicare publică» prevăzute la articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29 sau conform celei prevăzute la articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115, atunci când emisiunile de televiziune puse la dispoziție afectează drepturile de autor și drepturile conexe ale unui număr mare de participanți, în special compozitori, textieri și editori muzicali, însă și artiști performeri, producători de fonograme, autori ai unor opere literare cât și editorii acestora?

3) În cazuri precum cel din cauza principală, în care operatorul unui centru de refacere instalează în spațiile sale televizoare conectate la semnal de transmisie, permițând astfel pacienților săi vizionarea de emisiuni de televiziune, există o «comunicare publică» în sensul articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29 și/sau în sensul articolului 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115?

4) Dacă în cazuri precum cel din cauza principală se consideră că există o comunicare publică, Curtea își menține jurisprudența potrivit căreia în cazul difuzării unor fonograme protejate în cadrul unor emisiuni de radiodifuziune pentru pacienții unui cabinet de medicină dentară (a se vedea Hotărârea din 15 martie 2012, C-135/10, SCF) sau a unor instituții similare nu are loc o comunicare publică?”

## III – **Analiza noastră**

### A – *Criteriile de apreciere a noțiunii „comunicare publică” prevăzute la articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29 și la articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115 sunt identice?*

25. Prin intermediul primei părți a primei sale întrebări, instanța de trimitere solicită Curții să se pronunțe în esență cu privire la aspectul dacă noțiunea „comunicare publică”, prevăzută la articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29 și la articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115 trebuie interpretată în raport cu aceleași criterii de apreciere.

26. În ceea ce privește interpretarea uniformă a noțiunii „comunicare publică”, Curtea a statuat deja că, în ceea ce privește articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29 și articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115, această noțiune este utilizată în articolele menționate în contexte care nu sunt identice și privesc finalități care, deși sunt, desigur, similare, sunt totuși parțial divergente [7]. Astfel, aceste două dispoziții le conferă destinatarilor respectivi drepturi de natură diferită.

27. Astfel, articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29 acordă autorilor un drept cu caracter preventiv care le permite să se interpună între eventualii utilizatori ai operelor lor și comunicarea publică pe care acești utilizatori ar putea urmări să o efectueze, în scopul de a o interzice. În ceea ce privește articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115, acesta acordă artiștilor interpreți sau executanților și producătorilor de fonograme un drept cu caracter compensator care nu poate fi exercitat înainte ca o fonogramă publicată în scopuri comerciale sau o reproducere a acestei fonograme să fi fost deja utilizată pentru o comunicare publică de către un utilizator [8].

28. În opinia Curții, articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115 implică o apreciere individualizată a noțiunii „comunicare publică” [9]. În plus, dreptul vizat de această dispoziție este un drept de natură pur economică [10].

29. Pentru a stabili dacă un utilizator efectuează un act de comunicare publică, instanța națională trebuie să procedeze la o apreciere globală a situației, ținând cont de mai multe criterii complementare, neautonome și interdependente. Aceste criterii, a căror intensitate poate fi variabilă în funcție de diferite situații concrete, trebuie aplicate atât în mod individual, cât și în interacțiune unele cu celelalte [11].

30. Cu toate acestea, faptul că noțiunea „comunicare publică” este utilizată în diferite contexte și urmărește finalități divergente după cum este prevăzută de articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29 sau de articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115 nu constituie, în opinia noastră, un motiv suficient pentru a justifica utilizarea unor criterii de apreciere diferite.

31. Astfel, după cum a subliniat Curtea deja, Directiva 2001/29 se bazează pe principiile și pe normele deja stabilite de directivele în vigoare în domeniul proprietății intelectuale, precum Directiva 92/100, care a fost codificată prin Directiva 2006/115 [12].

7 — Hotărârea SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, punctul 74).

8 — Hotărârea SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, punctul 75).

9 — Hotărârea SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, punctul 76).

10 — Hotărârea SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, punctul 77).

11 — Hotărârea SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, punctul 79).

12 — A se vedea în special Hotărârea Football Association Premier League și alții (C-403/08 și C-429/08, EU:C:2011:631, punctul 187 și jurisprudența citată).

32. Or, pentru a fi respectate cerințele unității și coerenței ordinii juridice a Uniunii, este important ca noțiunile utilizate de toate aceste directive să aibă aceeași semnificație, cu excepția situației în care legiuitorul Uniunii a exprimat, într-un anumit context legislativ, o voință diferită [13].

33. De altfel, Curtea a utilizat criteriile pe care le stabilise în jurisprudența referitoare la interpretarea articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29 pentru a interpreta articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115 [14].

34. În sfârșit, astfel cum arată GEMA în mod întemeiat, natura diferită a drepturilor protejate în cadrul Directivelor 2001/29 și 2006/115 nu poate ascunde faptul că aceste drepturi decurg din același element declanșator, și anume comunicarea publică a operelor protejate [15].

35. Considerăm că interpretarea noțiunii „comunicare publică”, astfel cum este prevăzută la articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29 și la articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115, trebuie să se efectueze, așadar, în raport cu aceleași criterii de apreciere.

B – *Cu privire la aplicarea coroborată a articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29 și a articolului 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115*

36. Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere solicită Curții să se pronunțe cu privire la aspectul dacă, în speță, noțiunea „comunicare publică” trebuie apreciată în raport cu articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29, sau în raport cu articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115.

37. Astfel cum am arătat anterior, regimurile de protecție instituite de Directiva 2001/29 și, respectiv, de Directiva 2006/115 sunt diferite, desigur, prin scopul și destinatarii lor.

38. În aceste condiții, din decizia de trimitere reiese că, în speță, se pun în discuție nu numai dreptul de autor astfel cum a fost garantat de articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29, ci și cele ale artiștilor interpreți sau executanți și ale producătorilor de fonograme, astfel cum au fost garantate de articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115.

39. Pe de altă parte, Curtea a statuat că dispozițiile Directivei 2001/29 trebuie aplicate fără să aducă atingere dispozițiilor Directivei 92/100 (codificată prin Directiva 2006/115), cu excepția cazurilor în care Directiva 2001/29 prevede altfel [16].

40. Având în vedere considerațiile de mai sus, apreciem că atât articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29, cât și articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115 pot fi aplicate într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal.

13 — A se vedea în special Hotărârea Football Association Premier League și alții (C-403/08 și C-429/08, EU:C:2011:631, punctul 188).

14 — A se vedea Hotărârile SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, punctele 81-92) și Phonographic Performance (Ireland) (C-162/10, EU:C:2012:141, punctele 31-38).

15 — A se vedea punctul 19 din observațiile formulate de GEMA.

16 — A se vedea în special Hotărârea Luksan (C-277/10, EU:C:2012:65, punctul 43 și jurisprudența citată).

*C – Cu privire la identificarea criteriilor de apreciere a noțiunii „comunicare publică” și verificarea lor în speță*

41. Prin intermediul celei de a doua părți a primei sale întrebări, precum și prin intermediul celei de a treia și al celei de a patra întrebări pe care trebuie, în opinia noastră, să le examinăm împreună, instanța de trimitere solicită Curții să se pronunțe în esență cu privire la aspectul dacă articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29 și articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115 trebuie interpretate în sensul că o situație precum cea în discuție în litigiul principal, în care operatorul unui centru de refacere instalează în spațiile sale televizoare conectate la semnal de transmisie, permițând astfel pacienților săi vizionarea de emisiuni de televiziune, constituie o „comunicare publică”.

42. Problema interpretării noțiunii „comunicare publică” a dat naștere unui contencios semnificativ.

43. Pentru a fi respectate cerința interpretării uniforme a dreptului Uniunii și principiul egalității, termenii unei dispoziții a dreptului Uniunii care nu cuprinde nicio trimitere expresă la dreptul statelor membre pentru a stabili și întinderea acesteia trebuie să facă obiectul unei interpretări autonome și uniforme în întreaga Uniune Europeană [17].

44. Astfel, într-o jurisprudență pe cât de bogată, pe atât de constantă, Curtea s-a dovedit a fi favorabilă unei interpretări largi a noțiunii „comunicare publică”. Pentru a stabili existența unei comunicări publice, aceasta a identificat patru criterii de apreciere, și anume existența unui „act de comunicare” pentru care rolul utilizatorului este indispensabil, comunicarea „publică” a unei opere protejate, caracterul „nou” al acestui public și caracterul „lucrativ” al comunicării.

45. Mai întâi, noțiunea „comunicare publică” asociază două elemente cumulative, și anume un „act de comunicare” a unei opere și comunicarea „publică” a acesteia din urmă [18]. Dat fiind caracterul cumulativ al acestor două criterii, o comunicare publică nu poate fi efectuată cât timp unul dintre ele nu este îndeplinit.

46. În ceea ce privește „actul de comunicare”, trebuie să se insiste pe rolul indispensabil al utilizatorului care trebuie să acționeze în mod deliberat. Astfel, se efectuează un act de comunicare atunci când utilizatorul intervine având cunoștință deplină a consecințelor comportamentului său, pentru a oferi pacienților săi acces la opera protejată [19]. În acest scop, Curtea a precizat că este necesar ca intervenția utilizatorului să nu constituie un simplu mijloc tehnic pentru a garanta sau pentru a ameliora recepționarea emisiunii inițiale în zona sa de acoperire, ci să constituie un act fără de care acești clienți nu se pot bucura de operele difuzate, deși se află în interiorul zonei respective [20].

47. Pe de altă parte, noțiunea „comunicare” trebuie înțeleasă în sens larg ca referindu-se la orice transmitere a unei opere protejate, indiferent de mijlocul sau de procedeul tehnic utilizat [21].

48. În plus, Curtea a statuat deja că administratorii unui bar, ai unui hotel sau ai unui centru balnear efectuează un act de comunicare atunci când transmit în mod deliberat opere protejate clienților lor, distribuind în mod voluntar un semnal prin intermediul unor receptoare de televiziune sau de radio pe care le-au instalat în unitatea lor [22].

17 — A se vedea în special Hotărârea SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764, punctul 31 și jurisprudența citată).

18 — A se vedea în special Hotărârea SBS Belgium (C-325/14, EU:C:2015:764, punctul 15 și jurisprudența citată).

19 — A se vedea în special Hotărârea OSA (C-351/12, EU:C:2014:110, punctul 32 și jurisprudența citată).

20 — A se vedea în special Hotărârea Football Association Premier League și alții (C-403/08 și C-429/08, EU:C:2011:631, punctele 194 și 195, precum și jurisprudența citată). A se vedea de asemenea Hotărârile SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, punctul 82) și Phonographic Performance (Ireland) (C-162/10, EU:C:2012:141, punctul 31).

21 — A se vedea în special Hotărârea OSA (C-351/12, EU:C:2014:110, punctul 25 și jurisprudența citată).

22 — A se vedea Hotărârile Football Association Premier League și alții (C-403/08 și C-429/08, EU:C:2011:631, punctul 196), Phonographic Performance (Ireland) (C-162/10, EU:C:2012:141, punctul 40) și OSA (C-351/12, EU:C:2014:110, punctul 26).

49. Astfel cum a menționat Landgericht Köln (Tribunalul Regional Köln) în decizia de trimitere, Reha Training a instalat în două camere de așteptare și în sala de fitness a centrului de refacere pe care îl exploatează televizoare la care a transmis în mod intenționat un semnal, permițând astfel clienților săi să aibă acces la emisiuni televizate.

50. În consecință, conform jurisprudenței Curții menționate mai sus, nu există îndoieli, în opinia noastră, că Reha Training, având cunoștință deplină a consecințelor comportamentului său, a pus operele protejate la dispoziția publicului constituit din pacienții săi, efectuând astfel un „act de comunicare”.

51. În ceea ce privește criteriul referitor la comunicarea „publică”, trebuie calificat drept „public” un număr nedeterminat de potențiali destinatari care presupune existența unui număr considerabil de persoane [23].

52. Curtea a precizat că trebuie să se țină seama de efectul cumulativ care rezultă din punerea operelor la dispoziția potențialilor destinatari. Astfel, este relevant să se verifice nu numai câte persoane au acces în paralel la aceeași operă, ci și numărul de persoane care au acces în mod succesiv la aceasta [24].

53. În plus, comunicarea trebuie să se efectueze către un public care nu este prezent în locul de proveniență a comunicării, ceea ce exclude actele de reprezentare sau de executare directă a unei opere protejate [25].

54. Instanța de trimitere a avut îndoieli în ceea ce privește posibilitatea de a califica drept „public” pacienții unui centru de refacere precum cel exploatat de Reha Training. Aceste îndoieli provin din Hotărârea SCF (C-135/10, EU:C:2012:140), în care Curtea a decis că clientela unui medic stomatolog, a cărei alcătuire este stabilă în mare măsură, constituie un grup determinat de potențiali destinatari, numărul celor care au acces simultan la aceeași operă fiind foarte redus [26].

55. Abordarea restrictivă reținută astfel de Curte în această hotărâre pare să se îndepărteze, în opinia noastră, de jurisprudența constantă a acesteia. Este motivul pentru care considerăm că sfera de aplicare Hotărârii SCF (C-135/10, EU:C:2012:140) nu ar trebui să fie extinsă, ci, dimpotrivă, limitată la cadrul de fapt special în care s-a pronunțat această hotărâre. Astfel, o aplicare a raționamentului pe care Curtea l-a stabilit în hotărârea menționată în cazul unei situații precum cea în discuție în litigiul principal ar fi, în opinia noastră, prea restrictivă în raport cu dreptul de autor și drepturile conexe și contrară protecției ridicate urmărite de legiuitorul Uniunii și puse în aplicare chiar de Curte în jurisprudența sa constantă.

56. Potrivit acestei jurisprudențe, termenul „public” trebuie interpretat prin opoziție cu anumite persoane care aparțin unui „grup privat” de persoane. Or, spre deosebire de ceea ce a decis Curtea în Hotărârea SCF (C-135/10, EU:C:2012:140), clientela centrului de refacere exploatat de Reha Training, a cărei alcătuire evoluează în mod continuu pe parcursul vizitelor, constituie într-adevăr, în opinia noastră, un ansamblu nedeterminat de persoane, care este, în plus, potențial important.

57. În această privință, contrar a ceea ce reiese din această hotărâre, reamintim că, pentru a aprecia existența unui public, trebuie să se țină seama nu numai de persoane care au acces simultan la aceeași operă, ci și de persoane care au acces succesiv la aceasta [27].

23 — A se vedea în special Hotărârea OSA (C-351/12, EU:C:2014:110, punctul 27 și jurisprudența citată).

24 — A se vedea în special Hotărârea OSA (C-351/12, EU:C:2014:110, punctul 28 și jurisprudența citată).

25 — A se vedea în special Hotărârile Football Association Premier League și alții (C-403/08 și C-429/08, EU:C:2011:631, punctul 200), precum și Circul Globus București (C-283/10, EU:C:2011:772, punctele 36, 37 și 40).

26 — Hotărârea SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, punctele 95 și 96).

27 — A se vedea punctul 52 din prezentele concluzii.

58. Or, pacienții unui centru de refacere precum cel exploatat de Reha Training, ale căror consultații durează în medie între 30 și 60 de minute [28], se succed chiar mai rapid decât clienții unui hotel, decât cei ai unui bar sau chiar decât cei ai unui centru balnear [29]. Centrul de refacere exploatat de Reha Training poate primi astfel în mod simultan și succesiv un număr de pacienți nedeterminat și semnificativ, care au acces, fie în camerele de așteptare, fie în sala de fitness, la opere protejate, astfel încât acești clienți trebuie considerați ca fiind „public”.

59. La aceste două criterii cumulative, se adaugă, în continuare, cel al „publicului nou”.

60. Criteriul „publicului nou” a fost stabilit de Curte în Hotărârea SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764) și a fost confirmat ulterior în mai multe decizii și în special în Hotărârea Football Association Premier League și alții (C-403/08 și C-429/08, EU:C:2011:631), pronunțată de Marea Cameră.

61. În măsura în care trebuie, într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, să se examineze acest criteriu al „publicului nou”, nu există niciun fel de îndoieli, în opinia noastră, că criteriul respectiv este îndeplinit.

62. Astfel, criteriul „publicului nou” necesită existența unui public distinct de publicul prevăzut prin actul de comunicare inițial al operei [30]. Or, atunci când autorizează radiodifuzarea operei sale, autorul ia în considerare, în principiu, numai deținătorii de televizoare care, în mod individual sau în sfera lor privată sau familială, primesc semnalul și urmăresc emisiunile [31].

63. Cu privire la acest aspect, Curtea a statuat că o transmisie deliberată a unei opere radiodifuzate, care se face într-un loc accesibil publicului, cu intenția ca un public suplimentar care este admis de deținătorul televizorului să beneficieze de ascultarea sau de vizionarea operei, constituie un act de comunicare a unei opere protejate către un public nou [32].

64. Or, transmițând în mod deliberat semnale către posturile de televiziune pe care le-a instalat în spațiile sale, Reha Training a permis, în afara sferei sale private, recepționarea unor opere protejate de către pacienții săi care constituie un public suplimentar și indirect, care nu fusese preconizat de autori la momentul autorizării radiodifuzării operelor lor și, fără intervenția Reha Training, nu ar fi putut beneficia de operele respective.

65. În sfârșit, pentru a aprecia existența unui comunicări publice, „caracterul lucrativ” al comunicării se poate dovedi pertinent [33]. Cu toate acestea, nu este vorba despre o condiție indispensabilă, care să determine însăși existența unei comunicări publice [34].

66. Curtea a precizat că, pentru ca comunicarea să urmărească un scop lucrativ, este necesar ca publicul care face obiectul comunicării să fie, pe de o parte, vizat de utilizator și, pe de altă parte, receptiv într-un mod sau altul la comunicarea acestuia, iar nu „captat” în mod accidental [35].

28 — A se vedea punctul 5 din observațiile formulate de Reha Training.

29 — Or, Curtea a statuat, în Hotărârile SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764), Football Association Premier League și alții (C-403/08 și C-429/08, EU:C:2011:631), precum și OSA (C-351/12, EU:C:2014:110), că clienții unui hotel, ai unui bar și ai unui centru balnear constituie într-adevăr un „public” (a se vedea punctele 42, 199 și, respectiv, 32).

30 — A se vedea în special Hotărârea SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764, punctul 40).

31 — A se vedea în special Hotărârea Football Association Premier League și alții (C-403/08 și C-429/08, EU:C:2011:631, punctul 198 și jurisprudența citată).

32 — A se vedea în special Hotărârea Football Association Premier League și alții (C-403/08 și C-429/08, EU:C:2011:631, punctul 198 și jurisprudența citată).

33 — A se vedea în special Hotărârea Football Association Premier League și alții (C-403/08 și C-429/08, EU:C:2011:631, punctul 204 și jurisprudența citată).

34 — A se vedea în special Hotărârea ITV Broadcasting și alții (C-607/11, EU:C:2013:147, punctul 42 și jurisprudența citată).

35 — A se vedea în special Hotărârile SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, punctul 91) și Phonographic Performance (Ireland) (C-162/10, EU:C:2012:141, punctul 37).

67. La fel ca și guvernul german, considerăm însă că receptivitatea publicului nu ar trebui considerată un element determinant pentru a se constata existența sau inexistența caracterului lucrativ al difuzării unei opere. Astfel, dimensiunea subiectivă a acestui criteriu referitor la receptivitatea publicului îl face greu de utilizat în practică [36]. Pe de altă parte, astfel cum a statuat Curtea, „pentru a exista o comunicare publică *este suficient* ca opera să fie pusă la dispoziția publicului, astfel încât persoanele care îl alcătuiesc *să poată* avea acces la aceasta” [37]. Accesul efectiv și voluntar al publicului la o operă nu este, așadar, necesar pentru a constata existența unei comunicări publice.

68. Astfel, în opinia noastră, nu trebuie să se aplice situației de fapt din speță Hotărârea SCF (C-135/10, EU:C:2012:140), în care Curtea a respins existența caracterului lucrativ al difuzării de fonograme într-un cabinet stomatologic pentru motivul că pacienții acestui cabinet beneficiază „în mod fortuit și independent de dorințele lor” de accesul la aceste fonograme [38].

69. În schimb, pentru a verifica dacă criteriul caracterului lucrativ al difuzării unei opere este îndeplinit sau nu este îndeplinit, este determinant, în opinia noastră, să se examineze dacă utilizatorul poate sau nu poate obține un avantaj dintr-o asemenea difuzare.

70. În această privință, nu avem nicio îndoială că, prin instalarea posturilor de televiziune în camerele de așteptare și într-o sală de fitness, zone frecventate în cea mai mare parte de pacienții săi, Reha Training i-a vizat în mod voluntar pe aceștia din urmă, pentru a le permite să beneficieze de emisiuni televizate fie în timp ce așteaptă înaintea unei consultații, fie pe parcursul ședinței de refacere.

71. Considerăm că criteriul caracterului lucrativ este îndeplinit în speță. Astfel, difuzarea de emisiuni televizate prin intermediul unor posturi de televiziune, instalate în camere de zi sau într-o sală de fitness, urmărește să ofere un divertisment pacienților centrului și în special să reducă perioada de așteptare sau pe cea de refacere. Este vorba despre o prestare de servicii suplimentară care este, desigur, lipsită de orice interes medical, dar care are un impact asupra standardului și atractivității unității, obținând astfel un avantaj concurențial.

72. Având în vedere cele de mai sus, considerăm, în consecință, că o situație precum cea în discuție în litigiul principal, în care operatorul unui centru de refacere instalează în spațiile sale televizoare conectate la semnal de transmisie, permițând astfel pacienților săi vizionarea de emisiuni de televiziune, constituie o „comunicare publică”, în sensul articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29 și al articolului 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115.

## IV – **Concluzie**

73. În lumina considerațiilor care precedă, propunem Curții să răspundă la întrebările preliminare adresate de Landgericht Köln (Tribunalul Regional Köln) după cum urmează:

„1) Noțiunea «comunicare publică» trebuie definită în raport cu aceleași criterii, fie că este prevăzută la articolul 3 alineatul (1) din Directiva 20001/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2001 privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională, fie la articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind dreptul de închiriere și de împrumut și anumite drepturi conexe dreptului de autor în domeniul proprietății intelectuale.

36 — A se vedea în special punctele 50-56 din observațiile guvernului german.

37 — A se vedea Hotărârea SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764, punctul 43). Sublinierea noastră. A se vedea de asemenea, în acest sens, Hotărârea Padawan (C-467/08, EU:C:2010:620, punctul 58).

38 — Hotărârea SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, punctul 98).

2) Într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29 și articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115 pot fi aplicate împreună.

3) Articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29 și articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115 trebuie interpretate în sensul că o situație precum cea în discuție în litigiul principal, în care operatorul unui centru de refacere instalează în spațiile sale televizoare conectate la semnal de transmisie, permițând astfel pacienților săi vizionarea de emisiuni de televiziune, constituie o comunicare publică.”